

חוזרים מהר סיני

כשהיינו בניחום אבלים על הג"ר שמחה קוק זצ"ל, סיפר אחיו ראש ישיבת מאור התלמוד הג"ר אברהם יצחק, כמה סיפורים: אחיו היה בעל תפילה בימים נוראים, וביום הכיפורים האחרון הוא שימש כבעל תפילה והיה באפיסת כוחות. ומיד לאחר התפילה הוא הלך לשכב, כשחיוך נסוך על פניו, ברוך ה', אני כעת חוזר מבית המקדש...! כאשר הוא התפלל, הוא הרגיש שהוא נמצא בבית המקדש ככהן גדול שעושה את העבודה...! ואפילו הוא היה עושה תנועות בידיים שלו כאילו הוא עובד בבית המקדש.

מה ההרגשה שלנו היום?...

כתוב בפסיקתא רבתי לחג השבועות (מובא בילקוט מדרשים): כתיב "ביום הזה באו מדבר סיני" ושם הוא אומר ויושע ה' ביום ההוא, ללמדך, שבכל שנה ושנה **חייב אדם** לראות את עצמו כאילו הוא עמד למרגלות הר סיני, לכך נכתב "ביום הזה" גבי מתן תורה. ההרגשה שלנו כעת, חזרנו מהר סיני. זה חיוב... ובשם הגר"א אומרים שכשכתוב חייב אדם, זה עד מסירות נפש! והנה בואו ונראה איך נראים אנשים שחזרו מהר סיני... זה מעניין...

למעשה, אנחנו נמצאים כעת בפרשיות שמאד מתאימות לזמן שלנו. בין פרשת נשא לפרשת בהעלותך, זה ממש נוגע לנו:

לפני חמשישים שנה היה "שבע ברכות" בקרית ישמח משה. והשתתף שם מנהל בנק טפחות. היה זה בפרשת נשא, וכשדובר, אמר שהוא רוצה להסביר את ה"ברכת כהנים" כמו בנקאי. הוא אמר, כל הברכת כהנים מחולקת לשתיים; "יברכך ה' - וישמרך". "יאר ה' פניו אליך - ויחונך". "ישא ה' פניו אליך - וישם לך שלום". אומר רש"י, יברכך ה' - בממון, וישמרך - מן המזיקים. זה מה שנוגע לבנקאים... בבנק יודעים שבשביל להיות עשיר מוצלח צריך שתי חכמות. החכמה הראשונה היא **לעשות** את הכסף. כולם רוצים, אבל רק מעט יודעים איך עושים... החכמה השנייה היא, וישמרך, מן המזיקים. גם אם כבר עשית כסף, צריך להיזהר מלהשקיע אותו במקום לא מוצלח, אם נפלת, גם הפסדת את הכסף, ועוד נשארת בעל חוב... הברכה היא, וישמרך מן המזיקים, שהברכה תשמר לאורך ימים.

וכן בכל דבר ודבר שמקבלים, צריך אח"כ לשמור עליו שלא יאבד. ולא רק בממון... יש דברים שזוכים בהם ובין רגע אפשר לאבד אותם.

כתינוק הבורח

והנה לפנינו מעמד הר סיני, אשר בעוונותינו איבדנו אותו בין רגע!!! ונקדים: עם ישראל תוך שבע שבועות עשו כברת דרך כבירה! מלהיות במי"ט שערי טומאה ועד להגיע למצב של אדם הראשון קודם החטא. אני אמרתי אלוקים אתם! והנה תוך ארבעים יום, הם ירדו לשאול תחתית עד שהגיעו לעבודה זרה!!!

מתי זה התחיל?... מביא המדרש (שמו"ר מ"ב, ז) כמה שיטות: רבי שמעון בר יוחאי אומר ו"א יום היו עם הקב"ה, וכ"ט ימים היו חושבים איך לעבוד עבודה זרה, רבי אליעזר בן יעקב אומר כ"ט יום היו עם הקב"ה, וי"א יום היו מתחשבים היאך לעשות העגל, רבי יהודה ב"ר אילעאי אומר יום אחד היו עם הקב"ה, ורבי שמעון בר חלפתא אמר, שני ימים, רבי מאיר אומר, אף לא יום אחד היה, אלא היו עומדים בסיני ואמרו בפייהם נעשה ונשמע, ולבם מכוון לעבודה זרה! שנאמר "ויפתוהו בפייהם, ובלשונם יכזבו לו, ולבם לא נכון עמו, ולא נאמנו בבריתו". הם אמרו נעשה ונשמע וכבר חשבו איך עובדים עבודה זרה, נורא!

והתמיהה עצומה, אז לא היו כותרים?... וכי הקב"ה לא ידע מה עובר להם בראש?! אז מי גילה לנו שכך הם חשבו?... הקב"ה בודאי יודע! אז מה הפשט בזה, הם שיקרו בשעת מעשה?!... אלא הפשט הפשוט הוא: אין שום ספק, שכאשר הם אמרו "נעשה ונשמע" הם חשבו באמת על נעשה ונשמע. רק יש שני אפשרויות לקבל, יש אפשרות לקבל - בשמחה! אני מקבל מתנה, ואני מאושר ושמח איתה! אפשרות שניה, אני מקבל כי אין לי ברירה... מה אפשר לעשות... הקב"ה בעל הבית על הבריאה, ואני מפחד, זה מסוכן... אני רוצה לחיות.

וזה מה שכתוב פה בפרשה, ויסעו מהר ה', ופרש"י כתינוק הבורח מבית הספר!!! למה תינוק בורח?... כי הוא לא רוצה ללמוד. מכניסים אותו לבית סוהר, אין לו ברירה, הוא חייב ללמוד בבית ספר, אך ברגע שיוצאים להפסקה, או שחוזרים הביתה, הוא בורח בשמחה רבה!...

יש כאלו שמקבלים תורה כי אין ברירה... מה אפשר לעשות, אני חייב לבא לסדר, ואני חייב לבא לתפילה, וכי, הכל אני חייב ואין לי ברירה, כזה דבר, לא מחזיק מעמד הרבה זמן. ברגע ואני מוצא את הפירצה הכי קטנה, אני רק מחפש את התירוץ איך לברוח... בעז"ה כשתהיו הורים לילדים, תדעו, שיש ילדים שבכל יום יש להם סיפור חדש: יום אחד יש לו חום, ויום אחד, כואבת לו הבטן, ויום אחד המכנסיים שלו התלכלכו, (לא משנה שהוא לכלך אותם בכוונה...) הוא פשוט לא רוצה ללכת לבית הספר, אז כל יום הוא מוצא תירוץ, העיקר לא ללכת.

ברגע שעם ישראל מוצא פירצה קטנה, משה רבינו אמר שהוא יחזור תוך ארבעים יום, ופתאום הוא משתהה... והשטן מראה כדמות משה שנושאין את מיטתו בשמים... מיד הם עשו את חטא העגל. **מי שכל דבר עושה בכפייה ובמסירות נפש - זה לא מחזיק מעמד הרבה זמן. אנחנו מחפשים "ומלכותו ב-ר-צ-ו-ן קיבלו עליהם!" את ה"באהבה"!!! זה דברים מאד פשוטים.**

ולדיך, זה נוגע השבוע, פלאי פלאים... השבת זה שבת חופשית שנוסעים הביתה, בואו נראה ממתן התינוקות בורחים, האם כבר מיום חמישי, או שישי בבוקר, או שהם נשארים כמו שצריך עד תפילת מנחה. הרי בקיץ היום גדול, אפשר להספיק לבא מבעוד יום... כל אחד שיבדוק את עצמו.

האושר והמתנות ביהדות

קיבלנו כזה רכוש גדול, וברגע קטן שנופלים - מאבדים את הכל. כתוב שאם לא היה עגל, לא היה מוות, ולא מחלות, לא יסורים ולא עוני.

כפה עליהם. ברגע ואני עושה דבר רק בגלל שאני כפות ומוכרח ואין לי ברירה, אז באמת נופלים... מה שאנחנו צריכים זה להגיע למתיקות.

שאלו פעם החילונים את הרב אורי זוהר זצ"ל, אורי, בא נעזוב את כל המשחקים... תגיד את האמת, מאז שנהיית חרדי אתה מרוצה בחיים שלך או לא?... אמר להם ר' אורי, אתם לא יודעים עד כמה לא. כל יום שעובר, יותר כואב לי ויותר כואב לי... החברים שמחו, או! כעת דברת לעניין, טוב שאתה מודה... אמר להם, כן... אבל לא שאלתם אותי למה. למה? שאלו. כי כל הזמן אני שואל את עצמי איפה היית עד היום, איזה טיפס אני, איך בזבזתי ארבעים שנה!... ומסופר, שמרן רה"י זיע"א אמר פעם להרה"ג ר' ליפא ישראלזון שהוא מוכן לתת מליון דולר אם יש בן אדם שמאשר בחיים יותר ממנו. הרי מה חסר לי... יש לי בית עם שלשה חדרים, (ומה שהקירות מתקלפים ולא צבועים כי הוא לא צריך את זה... כמו

שלא מרחמים על אדם בריא שלא נוטל כדורים... ויש לי פריזיידר, והמקרה מלא בכל מה שאני צריך, רק לא היה צריך כמעט כלום, ויש לי מיטה, ואני יכול לשבת וללמוד, אז מי מאושר יותר ממני?... שלח הרב ר' אורי זוהר למרן הרה"י, שהוא מאושר יותר. ולמה? כי הרב שטיינמן לא יודע מה הוא הרויח מכך שהוא לא היה בצד השני. אני, שהייתי בצד השני, יודע טוב מה הרוחתי! וממה נצלתי! [אח"כ הוא אמר שעל אף הכל - להיות מאושר כמו מרן רה"י זיע"א - לזה הוא לא מגיע].

אנשים שהרגישו מאושרים... הרב אורי זוהר היה אומר כל יום בחיים אני יותר מאושר! יש לי קשר עם הקב"ה, ואני זוכה לדבר איתו... וכך כתב א' אשר בא לשערי חכמה לקיתונו של רבי אורי זוהר, שאלתיו: איך אתה מתחבר לקב"ה - אני מרגיש מנותק, והשיב, כשאדם מדבר אל ה' מעומק נפשו, מהמקום הכי אינטימי בנפשו מדבר אל ה' ומבקש ממנו את מה שרוצה על כל דבר שקורה לו בחיים, לדבר עם ה' ולדבר אתו פתוח ועל הכל, ואומר לו, אני רוצה את זה, אני רוצה שתסדר לי את זה, ע"כ.

כמה מרומם הוא האדם שיודע שיש לי מי שאוהב אותי ומחכה לי בהמית אהבת אב לבנים, ורוצה לעזור לו כשזה לטובתו וגם יכול הכל ולא יבצר ממנו כלום.

הרה"י רבי שמואל רוזובסקי זצ"ל היה אומר, כתוב בחז"ל הביאני אל בית היין - זה מתן תורה. שואל ר' שמואל, זהו?!... אין לך משל ונמשל לתורה, רק להיות שיכור?!

אומר ר' שמואל - כן. אם רוצים להצליח בלימוד, צריך להיות שיכור על התורה!!! שיכור, כשהוא רואה יין, גם אם תסביר לו שזה מסוכן ומכיל אלכוהול, ומומלץ להימנע משתייה מופרזת... הוא לא מבין מה אתה מדבר... הוא רץ ליין ושותה! כך צריך להיות גם בעסק התורה. להיות להוט על התורה.

פירסמו לאחרונה סיפור נפלא על מרן פוה"ד רבי ניסים קרליץ זצ"ל. (ונחלק אותו לשני חלקים, לפי הנושאים של השיחה).

בא אליו גר להתגייר, אחד רציני, כמובן, דברו איתו כמו שמדברים עם גרים בתחילת הדרך (כמ"ש ברות) בסופו של דבר הוא עבר את כל השלבים בהצלחה, והיה מוכן להתגייר.

היה זה בתשעת הימים, שלח ר' ניסים את שארו הג"ר אליהו מאיר שוורץ שיגיד לגר, אם תתגייר עכשיו, תצטרך לצום בתשעה באב, זה יהיה קשה לצום מיד, אז אולי כדאי להמתין, ולהתגייר מיד לאחר ט' באב.

שלח הגר לרבי ניסים, לצום - זה לא בעיה בשבילי, בין כה וכה אני צם הרבה פעמים בשביל בריאות. אבל יש לי בעיה אחרת שאני רוצה לשאול את הרב, ראיתי שכתוב בהלכה שאסור להתחתן בימים אלו עקב האבילות על החורבן. אצלי, להיות גר - זו שמחה יותר גדולה מחתונה! אז השאלה אם מותר לי להתגייר ב"תשעת הימים". ורבי ניסים בכה מהתרגשות!...

אנחנו מחפשים אנשים שמחים ומאושרים, שטוב להם עם התורה. אנשים כאלו - זה מחזיק מעמד. כאלו אנחנו מחפשים! אך אנשים שכל דבר בא להם בכפייה ובחוסר רצון וחשק קל להם ליפול.

מה הסימן שאתה אוהב את התורה

והנה נראה, למה באמת אין לנו כל כך מתיקות של תורה, יש לזה כמה סיבות:

הגאון מוילנא כותב (אבן שלמה פ"ב אות ט') **לא ייתכן עבודת ה', אלא לאחר שהמעט התאוות וההנאות דעלמא. ואי אפשר להשיג מתיקות התורה, אלא ע"י הסיגופים והרחקות התאוות.**

והביא את התוס' בכתובות (קד, א) בשם המדרש, עד שאדם מתפלל שיכנסו דברי תורה בתוך פיו, יתפלל שלא יכנסו מעדנים לתוך פיו.

ומביאים עוד בשם הגר"א (על השו"ע) שמביא אבות דרבי נתן, **"המקבל עליו תענוגי עולם הזה, מונעים ממנו תענוגות עולם הבא, וכל שאינו מקבל עליו תענוגי עולם הזה, נותנים לו תענוגי עולם הבא."**

זה משי"כ בגר"א תורה לא הולכת עם תענוגות. וכמשי"כ בחובות הלבבות, "אין שתי אהבות שורות בלב אחד. אהבת עולם הזה ואהבת עולם הבא הן צרות זו לזו". אין אפשרות אחרת! אם אתה רוצה מתיקות של תורה, צריך להינזר מתענוגות עולם הזה.

ולא מדובר פה חלילה על לא לאכול, או לצום... אוי ואבוי לאחד שלא אוכל מה שהוא צריך לאכול, זה לא. אבל מה שאני לא צריך - אז לא! מספרים, שהרבי מאוסטרובצא צם ארבעים שנה (!!) שלח אליו האמרי אמת, שיש לו ראייה מהגמ' שלאכול זה דבר טוב, כי כתוב בפסוק "לבטא בשפתיים, להרע או להיטיב", ודורשים חז"ל להיטיב - אכלתי, להרע - לא אכלתי. סימן שאכילה זה דבר טוב...

עכ"פ, מה שצריך לאכול - חייבים. אך תענוגות מעבר למה שצריך, זה לא הולך יחד. והמילים המרגשות יורדים חדרי בטן ומשם מפעפעים ועולים בעוז ובתעצומות לשון המסילת ישרים פרק י' "שכבר יכבה אש התאוה הגופנית מלבו, בהתגבר בו החמדה האלוקית". וע"ע בפרק י"ג שמבאר ממה ראוי לפרוש, וממה לא.

הג"ר אריה ליב שפירא המשגיח של פוניבז' הקטנה, בספרו החדש על שמיטה מביא בשם ספר אילת אהבים שכותב בשם רבי זונדל מסלנט, כתוב "כך היא דרכה של תורה, פת במלח תאכל, ומים במשורה תשתה, ועל הארץ תישן" וכ"ו. ושאל, למה באמת כך היא דרכה של תורה?... אמר רבי זונדל, זה לא סיבה, זה סימן. התורה בודקת אותך כמה אתה אוהב אותה. כי כשהולך לך בקלות וכולך מאושר - זה לא חכמה. וכבר אחז"ל שאין מקבלים גרים בימי דוד ושלמה.

[וסיפרנו פעם, שהדוד שלי הגר"ד לפין (חותנו של הגר"מ חדש ר"י אור אלחנן) היה הולך בשבת בתל אביב, והיה עובר ליד כיכר דזינגוף, היה שם בחצר של אחד הבתים יהודי גלוי ראש שעישן בשבת עם ספר שערי ישר ביד...! (הוא למד פעם בשיבה) הוא טען, גם אני צריך עונג שבת... לאכול חמין בשבת - כולם מוכנים, למה לא... אבל זה עדיין לא נקרא שאתה אוהב את התורה. התורה בוחנת אותך, אתה אוהב אותי או לא?... זה הכל סימן, ולא סיבה].

ומביא שם עוד את הגמרא במנחות (ז, א) שאבימי שכח משהו מתלמודו והוא הלך לביתו של רב חסדא שהיה תלמיד שלו שזיכיר לו. (שואלת הגמ' למה הוא לא קרא לו אליו, ומשיבה סבר הכי מסתייעא טפי, אומר שם רש"י, משום יגעת 'ומצאת'. על אף שזה היה מיותר, אבל אני מראה לתורה כמה אני אוהב אותה, ומשפיל כבודי וטורח הכל לכבודה.

התורה רוצה לראות שאני אוהב אותה. וכשהיא רואה שאני אוהב אותה, היא אוהבת אותי בחזרה, הכל זה בחינות שהתורה בוחנת אותנו.

התאוות גורמות לאיבוד השכל

ונראה כמה דברים קטנים מהפרשה:

יש את פרשת המתאוננים שזה חומש בפני"ע, יש דעה בגמ' בשבת (קטז, א) שאין חמשה חומשי תורה, אלא שבע שביעיות של תורה, כי ויהי בנסוע הוא חומש נפרד להפריד בין הפורענות של ויסעו מהר ה', לבין הפורענות של המתאוננים.

"ויהי העם כמתאוננים רע באזני ה'". נשאלת השאלה, למה כתוב פ- מתאוננים?... אומר הרמב"ן, "ואמר 'כמתאוננים' כי היו מדברים במר נפשם כאשר יעשו הכואבים, והיה רע בעיני ה', שהיה להם ללכת אחריו בשמחה ובטוב לבב מרוב כל טובה אשר נתן להם, והם היו כאנוסים ומוכרחין מתאוננים ומתערעמים על עניינם. ולכך אמר עוד פעם, וישבו ויבכו גם בני ישראל, כי היה חטאם הראשון להתרעם על חסרון הנאותיהם במדבר, וישבו עוד לעשות כעניין ההוא ולא לקחו מוסר על אש ה' שבערה בהם".

הם לא ממש התאוננו, אלא דיברו בלי מצב רוח... לא טוב לי... קשה לי... אני צריך להכריח את עצמי... ובסך הכל לא היה להם את כל ההנאות, לא שהיה חסר להם משהו, היה להם מן... את כל הטעמים שבעולם! אבל את ההנאות שהם היו רגילים אליהם לא היה להם, והם שבו לבכות.

ממשיך הרמב"ן, "והאספסוף אשר בקרבו התאוות תאוה", שלא היה להם חסרון במדבר, כי היה להם המן **לשובע!** והיו עושים בו מטעמים שונים בטעם חשוב מאד כאשר יספר! מה הבעיה... כל מה שאתה רוצה לאכול, יש לך. רק תחשוב - וגמרנו!... [הח"ח אמר, מה היה עם מי שלא חשב על כלום? הוא באמת לא טעם כלום...!] אך ממשיך הרמב"ן, "אבל המשילו בנפשותם תאוה רבה כמתאונים לאכול הפחמים והעפר והמאכלים הנבאשים".

כאשר אדם שקוע בתאוות, היצה"ר יכול לתת לך אוכל מלוכלך ומאוס, ואתה עוד נהנה מזה... אתה פשוט מאבד את השכל והדעת,

וכל עדינות הנפש. (יש היום ברחוב כל מיני מאכלים שאם רק תראה איך מכינים אותם יצא לך התאבון, אבל כולם להוטים על זה...) ממשיך הרמב"ן: וטעם נפשנו יבשה, שנתחמם טבעם מרוב התאוות ויבשה לה... הם היו כל כך שקועים בתאוה עד שלפתע הרגישו שאין להם טעם בכלום... הכל מיושב. אדם שנמצא בתאוה, אין לך עם מי לדבר... כל המח שלו משתבש, הוא חי בעולם אחר.

הרב דסלר כותב מה זה "כף הקלע", זה אחד העונשים הכי חמורים. איך שהבן אדם יוצא מהעולם הזה כך הוא נשאר גם אחרי שהוא מת. אחד שכל החיים שלו היו חסרים לו כל התאוות הוא נשאר עם התשוקה לתאוות, ואחרי שהוא מת הוא לא מוצא את מבוקשו, ואין לו מנוחת הנפש, כי הוא מחפש את כל התאוות שלו מסוף העולם ועד קצהו והוא לא מוצא, ונע מצד לצד.

המגיד ר' שלום שברון זצ"ל, היה מביא את מה שאמר הגאון ר' לייב חסמן זצ"ל, כתוב "והאספסוף אשר בקרבו התאוות תאוה, וישו בו ויבכו גם בני ישראל", תארו לכם אמר ר' לייב, שאנחנו עוברים כעת ליד גן ילדים ורואים ילדים המשחקים בחול, ולפתע עוברים שני גדולי הדור - - - מצא חן בעיניהם... בא נשב גם אנחנו לעשות בובות בחול... והאספסוף. מי זה האספסוף? רש"י אומר ערב רב. והאספסוף אשר בקרבו התאוות תאוה, וישו בו ויבכו גם בני ישראל החשובים! מה קרה לכם, אתם תינוקות!...

אלא, אומר ר' לייב, כתוב הוואה סוטה בקלקולה - יזיר עצמו מן היין, אפילו אם זה יהיה הרב שך ואפילו אם זה יהיה החפץ חיים!!! לתאוה אין גבולות. אם אתה רואה משהו מיד גם לך מתחשק, ואז חלילה אתה מאבד את השכל, ואת הכל.

הנהגה הראויה לבני תורה

בזמננו, יש תאוה מצויה ברחוב - לאופניים, אך אם נתבונן, בעבר התואר הכי בזוי היה "בעל עגלה", (לכן יש נהגים שהולכים עם עניבה, כלומר "אני לא בעל עגלה, אני נהג"...) אך בחור שבאמצע הזמן הוא רוכב על אופניים, הוא לא נקרא "ישיבע בחור"!! זה לא הולך יחד.

היה פעם דין תורה בגייטסהד. גייטסהד היא עיר גדולה לאוקים, מלאה בתורה ויראה. אך הדיור שם קשה, מפאת האבק השורר במקום. והנה, היה פעם גביר גדול שלקח לחתן את הבחור הכי טוב בישיבה בגייטסהד, ובת של גביר - היה קשה לה לגור שם... לכן הגביר לא רצה שהחתן יגור בגייטסהד בגלל האבק, והחתן מאד רצה ללמוד בכולל בגייטסהד, (שהו כולל חשוב מאד!) אז אמר הגביר לחתנו, אתם תגורו בלונדון או במנצ'סטר, וכל יום יקחו אותך במכונית הדורה עד לכולל של גייטסהד הולך וחזור! אך בגייטסהד יש כלל, מי שלא גר פה - לא מתקבל לכולל. ובכלל, גייטסהד היא עיר צנועה ואין להביא לשם "מכוניות פאר", זה לא הולך יחד. ולא הסכימו לו. אמר להם החתן, אני מצידו מוכן לגור פה, מה אני יכול לעשות... אך זה לא הועיל... זהו הכלל, לא באים ממקומות אחרים, ובפרט לא במכוניות פאר, זה לא לרוח המקום. הלכו לשאול את הרב שך, אמר הרב שך, זו שאלה, ושיילכו לרב ראקאו (הרב של גייטסהד) שיכריע. והרב ראקאו הכריע - לא. ולא קיבלו אותו... אם אתה רוצה ללמוד, אז רק ללמוד.

גם בזמננו היה יצר הרע. אבל אז היצה"ר היה לשחק שחמט... זה דבר ששייך לראש. היום הכל עבר לרגל, כדורגל... וכו'. והג"ר הלל זקס אמר לנו ע"פ הקבלה, כל הדורות באים מנשמת אדם הראשון, ולכן התקופה האחרונה נקראת "עקבתא" דמשיחא, היום כבר אוחזים בעקב. אבל היום גם השכל ירד לעקב... כשאני רואה אדם מבוגר נוסע בקורקינט חשמלי אני תוהה, תגידי לי, איך אתה לא מתבייש?!... אתה לא מרגיש איך אתה נהיה זול?... הרי אם זה כ"כ נחמד, אז למה שרים נכבדים או ראשי ממשלה לא נוסעים על זה?... כי זה מבייש! אז בחור ישיבה זה תואר של כבוד! איפה הרגש של הבושה!...

יבואו ויגידו שאני מדבר תמיד נגד הנקראים פתוחים... אבל זה לא נכון, השאלה היא רק מה זה פתוח... בגמ' קידושין (כ, א) כתוב, אמר אביי, הריני כבן עזאי, כי הוה בדיחא דעתיה הוי רגיל למימר הכי, **הריני פתוח!** ומוכן להשיב לשואלים דבר תורה. זה ה"פתוח" של ארחות תורה!

סיפר הגאון ר' מיכל זילבר על הרב אורי זוהר, שני סיפורים: א. שאלו את ר' אורי, אמנם החלטת להיות דתי, בסדר, אבוד...

אבל למה להיות 'שחור'?... תהיה "מזרחי", גם דתי וגם נורמלי... אמר להם, אני כבר עשיתי בעבר הרבה הצעות. כעת הפסקתי, ואני לא רוצה לחזור לזה... אם אמת אז עד הסוף.

סיפור נוסף הוא סיפר, שר' אורי בתחילת דרכו הוא היה פעם בחתונה של בני תורה, ובחורי ישיבה - השתוללו שם בחתונה. חשב אורי לעצמו, הזאת נעמי, וכי ככה מתנהגים בחורי ישיבה? ועד שהסבירו לו שהבחורים האלו בכלל לא מייצגים את העולם החרדי (והם שייכים לנקראים "פתוחים") ונוכח שכך האמת - ונרגע.

אמר הג"ר מיכל, אם חלילה ר' אורי זוהר היה נשאר כמו שהוא היה בגלל אותם הבחורים, הרי הגיהנם לא היה נגמר עליהם... לא שבעה מדורי גיהנם, אלא שבעים ושבעה מדורים...

כמה צריך להיזהר ולהתנהג כמו בן אדם, כמה צריך לכבד את התורה של בן תורה.

היה אחד מגדולי ראשי הישיבות (באמריקה) שהציעו לו שידוך טוב, בחור מופלג בתורה, בן עלייה מיוחד, אבל הוא בא ממשפחה מאד פשוטה. והוא, מלבד גאוניותו בתורה בא ממשפחה מיוחסת וחשובה. הוא שלח את הג"ר אהרן ולדמן שישאל את הגאון ר' שמואל יעקב בורנשטיין זצ"ל מה דעתו על השידוך הזה.

אמר רבי שמואל יעקב: כתוב בחז"ל (שבת פח, ב) שמשו רבינו עלה למרום לקבל תורה, אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה, רבונו של עולם! מה **לילוד אשה** בינינו?... אמר להן, לקבל תורה בא. אמרו לפני חמדה גנוזה לך תתקע"ד דורות קודם שנברא העולם אתה מבקש ליתנה **לבשר ודם!**!! תנה הודך על השמים.

שאל הגרש"י, למה בהתחלה המלאכים אמרו ילוד אשה, ואח"כ הם אמרו בשר ודם? אלא, ברגע ובחור ישיבה בא ללמוד, "לקבל תורתך באתי"... הוא כבר לא ילוד אשה, הוא בן תורה! זה לא משנה איך הוא נולד, היום הוא בן של התורה ומתייחס אחריה כבן ממש! אבל 'בשר ודם' הוא נקרא, כי מציאות שהוא בשר ודם. אסור לנו להוריד את הכבוד של הבן תורה בכל מיני הנהגות שאינם מתאימות לתואר "בן תורה" ורק מורידות ומשפילות את כבוד הבן תורה.

נסיון - נס להתנסות!

והנה אנו חוזרים לראשונות - הרבה פעמים יש נסיונות לבן אדם... והכל בחינה כמה הוא אוהב את הקב"ה וכמה הוא אוהב את התורה, אבל כשהוא אוהב ורוצה, הקב"ה נותן לו את הכח להתגבר ולהצליח. אני רוצה לומר לכם, את המשך הסיפור של רבי ניסים קרליץ, שר' ניסים שלח את הרה"ג ר' אליהו מאיר שוורץ אל אותו גר שיגיד לו, אתה מדבר כל הזמן שאתה רוצה להיות חזק ומיוחד, אבל זה בגלל שאין לך את ה"יצר הרע" שיש ליהודים... כשתתגיייר אז היצר הרע יידבק בך, ופתאום תראה שלא הכל בא בקלות... תתכונן לזה קודם! שלח אותו הגר שיחזיר לרבי ניסים, אני יודע את זה, אבל אני יודע גם שכתוב 'ה' עוז לעמו יתן! עוז זה גבורה, ה' נותן את הנסיונות ונותן גם את הכח לעמוד בהם! ור' ניסים שב ובכה בהתרגשות.

נכון, יש נסיונות אבל ה' נותן את הכח לעמוד בהם, וכמו שהבאנו שבוע שעבר שרבי יחזקאל סרנא אומר שדווקא בשיר השירים כתוב "הכוני פצעוני" בשביל לבדוק ולבחון אותנו, ולראות אם אהבתנו שלימה גם אחר דברים כואבים, ואז ודוקא אז, אחרי שהצלחנו במבחן, וכנסי"י אומרת "אם תמצאו את דודי תאמרו לו שחולת אהבה אני", אז הקב"ה מחזיר אהבה ואז נכרתת הברית עם כנסי"י המבוארת בשה"ש "שמאלו תחת לראשי וימינו תחבנקני".

הגאון ר' מרדכי אדלשטיין (חתנו של הגר"ח ברמן שליט"א, המתמיד של פוניבז') אמר לי בשם הרב סלושץ, לכאורה יש להתבונן איפה נשברה ערפה?... ולמה?... הרי בהתחלה נעמי יצאה משדי מואב ושתי כלותיה עמה, "ותאמר נעמי לשתי כלותיה, לכנה שובנה אשה לבית אמה וכו' יתן ה' לכם ומצאן מנוחה אשה בית אישה וכו', ותאמרנה לה, כי אתך נשוב לעמך, ותאמר נעמי שבנה בנותי, העוד לי בנים במעני וכו' שבנה בנותי לכן וכו' אל בנותי כי מר לי מאד מכם כי יצאה בי יד ה'". ואז "ותשק ערפה לחמותה ורות דבקה בה".

מה קרה פתאום לערפה, הרי כל הדרך היא היתה איתה, ונעמי כבר אמרה את הכל בהתחלה, ובכל זאת הם אמרו כי אתך נשוב לעמך, איפה נשברה ערפה!...

והביא, שיש מדרש שאומר: (רות רבה ב, יז) כי מר לי מאד "מכס" - בשבילכם, כי יצאה בי ובבני ובבעלי יד ה'. אתם הסיבה לכל הצרות!!!

אומרת ערפה, אני הולכת לעשות לה טובה, מוותרת על כס מלוכה, וממש הולכת לעזור לה בכזו מסירות נפש...! ופתאום אני עוד הסיבה של כל הצרות?!... שלום... עד כאן.

רות קלטה שרק בוחנים אותי עד כמה אני רצינית. ונעמי מנסה לשכנעה לחזור ורות אומרת לה, לא יעזור לך כלום! כן בגללי או לא בגללי זה לא מעניין אותי. אני לא עוזבת אותך!!! **ורות דבקה בה.** ואז היא הצליחה. ומפה הכל התחיל להשתנות.

אדם, יש לו לפעמים הרבה נסיונות, בדיוק כעת השתדלתי והתחזקתי במסירות נפש... לא הולך לי! נכון... אם אתה רוצה להיות ערפה - תחזור בחזרה... אם אתה רוצה להיות רות - רות דבקה בה. תתגבר על הנסיונות והכל יסתדר.

כך זה היה כל החיים, ארבעים שנה אקוט בדור ואמר עם תועי לבב הם. ארבעים שנה של בחינות! של נסוני בחנוני. כאשר עם ישראל בחנו את הקב"ה - גם ראו פעלי. אך כאשר הקב"ה ניסה אותנו - אנו נופלים פעם אחרי פעם, חטא העגל, המתאוננים, המרגלים, ועוד, פעם אחר פעם בוחנים אתכם. אם רק היינו עומדים במבחן לא היה מוות ויסורים, אך נכשלנו במבחן.

כל הנסיונות היו כי ה' רצה להראות לנו חיבה וקרבה, כשאתם בצרה תתפללו ותבקשו - ותקבלו באהבה ורחמים. ולהיות קשורים ודבוקים בו תדיר. ולכן לא נתן מן פעם בחודש, רק כל יום [ובנחש קלקלו בעפר - ואע"פ שהוא מצוי תדיר - רק הקב"ה לא רצה שיהיה לו קשר אתו בכלל, יש לך ואתה לא צריך לבקש] ובמקום זה התמרמרו והתלוננו ורבו עם משה, והפסידו הכל, וכך פירש השמועה באור החיים (בשלח יז, ג).

אנחנו לא קולטים שכל נסיון הוא בבחינת נס להתנוסס כמש"כ בזוהר. תעמוד במבחן ותגדל עוד יותר!

לא צריך מסירות נפש, תהיה חכם!

יש סרטון על הרבנית פינקל ע"ה, מספרים שם בהתפעלות שהאמא של רבי נתן צבי פינקל (שנפטרה השנה קרוב לגיל מאה), בצעירותה באה משפחתה לארץ לימים נוראים, והדוד של בעלה, הג"ר אליעזר יהודה זצ"ל, ביקש ממנה שתשאיר את נתן צבי שנה אחת בארץ. והאמא סרבה.

הם היו אמריקאים, היתה להם מסעדה, הילד למד בבית ספר והיה שחקן מעולה ומאד אהבו אותו שם. ומאידך, ישיבת מיר היתה ממש קרובה לגבול, לא היה שם טלפון ציבורי, רק בקיוסק הסמוך, ומאד קר שם. היא לא רצתה, זה לא מתאים להם.

אח"כ היא באה בראש השנה למיר והתפללה שם, והיתה שם הבת של רבי חיים שמואלביץ שהיתה מוכשרת, והסבירה לה באנגלית את כל פרשת העקידה.

הגבי פינקל מאד התלהבה, ותהתה לעצמה, אברהם אבינו יכל לעקוד בן יחיד כשהוא בכזה גיל מבוגר ולא יהיו לו עוד ילדים מלבד ישמעאל, אז אני לא יכולה לוותר על נתן צבי ששנה אחת הוא ילמד בישיבה?!... גמרה והחליטה בדעתה, אני הולכת במסירות נפש, ותרמה את נתן צבי שלה לשנה. וכך מראים לכולם איזה מסירות נפש היתה לה.

ואני לא מבין, למה לא מספרים את האמת עד הסוף?!... הרי אם היא לא היתה מוכנה ונתן צבי ואחיו היו נשארים באמריקה, מה היה לה מזה?... היא היתה נשארת אמריקאית פשוטה בעלת מסעדה עד סוף חייה כמו כל זוג אמריקאים.

אבל אחרי שהג"ר נתן צבי עלה והתעלה, היא הפכה להיות בכבודו של עולם! וכמו שרות היתה "אמה של מלכות", זה לשון מושאלת גם עליה... "הרבנית פינקל"! בכל מקום כיבדו אותה, והיא נהייתה רבנית אשר כולם חפצים בקרבתה... אמא של ר' נתן צבי! וקמו בפניה, והיא זכתה לראות שבט שלם... את כל המשפחה המפוארה, וכל הצאצאים, מאות צאצאים בלעה"ר, ולכולם יש משרות חשובות, מה היא לא ראתה?!...

היא היתה משוכנעת שהיא הולכת עם מסירות נפש, ובאמת בזמנו זה היה מסירות נפש. אבל עכשו אפשר לקרוא לזה מסירות נפש?!... היא השקיעה גרושים והרויחה מליארדים!!!

רות הלכה לוותר על כס מלוכה, אך היא זכתה והיתה "אמה של מלכות", היא ראתה את דוד המלך, ואת שלמה, והביאו כסא לאם המלך, אחז"ל זו רות, אמה של מלכות. זיכו אותה לראות איזה עסק היא עשתה. היא הפסידה משהו?...

בחור היום, יושב ולומד טוב, ממש מסירות נפש! לא מתבטל, לא מפטפט, הולך לישון בזמן, ולא מתפתה לכל חמודי עוה"ז הוא בטוח זה ממש מסירות נפש, לא מבזבז את הזמן... רק יושב ולומד! אבל איזה 'מסירות נפש'... אתה נהיה תלמיד חכם, חוטפים אותך בשידוכים, משלמים עליך, אתה נהיה אח"כ מגיד שיעור, ראש ישיבה... וברוך ה' כל הילדים שלך בני תורה, צריך להיות דבר אחד, **חכם!**

הלכתי פעם עם הרב אורי זוהר עליו השלום בשביל לב לאחים, אל גביר גדול נחמד וחביב, ידיד של ר' אורי זוהר, ר' אורי אומר לו, יש לך מליונים! מה תעשה עם הכסף, תיקח אותו לקבר?!... יש לך הזדמנות להציל אלפי ילדים!!! אך הגביר ההוא חיך ולא אמר כלום. ראה ר' אורי שאין טעם לדבר והפסיק.

כשבאנו לצאת, אמר הגביר, ר' אורי! אתה יודע שאני מאמין בברכות שלך, תן לי ברכה טובה... בודאי! אמר ר' אורי. (כשר' אורי היה מברך, זה היה בכוונה עם כל הלב, הוא היה מתחיל עם "מי שברך", היה מה לראות...). ר' אורי ברך אותו, "שהקב"ה יזכה אותך שיהיה לך יותר שכל ולא תהיה טפשי!!" ובזה נגמר הכל.

ומכחו של אותו צדיק אני מברך את כולנו, שיהיה לנו יותר שכל, ולא נאבד את החיים שלנו, ונשקיע בלימוד, ונגדל, ונהיה תלמידי חכמים לשם ולתפארת!

לעי"נ

הרה"ג ר' משה חיים זצ"ל
בן הרה"ג ר' אהרן הי"ד
תנצב"ה

לעי"נ

הגה"צ רבי חיים טודרס הרשלר זצ"ל
מיקרי שפירי דירושלים
נלב"ע י' סיון תשכ"ט
תנצב"ה

ניתן לשמוע את השיחה ביום שלישי בערב ולאחמ"כ בשידור חוזר בקו השיחות שמספרו 074-740-3629

ע"מ שנוכל להמשיך בהפצת תורתו של מורינו המשגיח שליט"א, אנו זקוקים לעזרת הציבור

לתרומות והנצחות: 054-843-6282

לקבלת הגיליון במייל: 4166058@gmail.com